الف) یک شنبه اول ماه سیدنی

(43:12)

استاد: نه، نصف النهار را نیاوردی. هنوز عرض من مانده است. اینجا هنوز یک فرجه ای هست. آن چه که ما گفتیم از نظر فقهی این است: لحظه‌ای که از تحت‌الشعاع خارج شد، یک جزئی از موضوع وجوب صیام –که دخول شهر است- محقق شده است. برای جزء بعدی حال سراغ نصف النهار خاص میآییم. ما چرا نصف النهار خاص را در کار آوردیم؟ نصف النهار خاص که اصالً به قدم اول عرض من مربوط نبود. عرض اول من علی جمیع المبانی درست است. یعنی مشکلی ایجاد نمی‌کند؛ وجوب صوم آمد چون یک عضوی از موضوع صیام رسیده است. مثل اینکه زوال شده است. شما زوال را که نمی‌توانید انکار کنید، می‌گویید زوال شد. البته زوال برای افق است و در این جهت تفاوت دارند. ولی در یک لحظه بودن تفاوتی ندارند. خب الآن که یک لحظ جزء الموضوع آمد، حال می‌خواهی بگویی انجام هم بدهیم. روزه و آن صیامی که واجب شده را هم بگیری‌د. اینجا شروع می‌شود.

برای اینکه نظم بدهیم اولین کاری کردیم، این بود که یک نصف النهار مشخص برای تقویم کل کره قرار دادیم. خب برای آنها چه زمانی بالفعل می‌شود؟ باید از بالفعل شدنش صحبت کنیم. الآن برای آنها ساعت نه شب جمعه‌ای است که گذشته است؛ جمعه آنها تمام شده است. برای خود قم می‌توانیم فرض بگیریم. ساعت نه شب قم است و الآن قمر از تحت‌الشعاع خارج شد. در وقت غروب هلال ندا‌شتیم. ساعت نه شب ما فرض می‌کنیم در اسپانیا هلال دارند. می‌گوییم الآن ساعت نه شب قم، وجوب صیام شهر مبارک آمد. چرا؟ چون شهر داخل شده است «من شهد منکم الشهر فلیصمه». چون شهر داخل شده وجوب صیام آمده است. می‌گوییم خب حال فردا بگیریم یا نگیریم؟ سه-چهار ساعت دیگر طلوع فجر است. طلوع فجری است که وجوب هم آمده است، روزه بگیریم یا نگیریم؟

شاگرد: بگیریم.

استاد: چرا بگیریم؟ در غروب که هلال ندا‌شتیم. روی فتوای مشهور ما در وقت غروب هلال ندا‌شتیم. می‌گویند نه، اگر طلوع فجر شد بشود، فردا را شما روزه نگیری‌د، سی ام حساب کنید، فردا شب شب اولتان است.

شاگرد: روی روالی که شما آمدید اینجا آن نقض شد.

استاد: نه، اینها نباید مخلوط بشود.

شاگرد۲: جزء اخیر فعلیت برای اینها نیامده است.

استاد: بله، مبانی نباید مخلوط بشود. الآن مبنا این است که وقت غروب در قم باید هلال را دیده باشیم. ساعت نه شب است و مطمئن هستیم که الآن وجوب صیام شهر آمده است، چون شهر داخل شده است. اما وجوب برای ما چه زمانی بالفعل می‌شود؟ می‌گوییم خب طلوع فجر که دارد می‌آید! خب زوال هم برای صبی می‌آید. برای صبی که هنوز واجب نشده است. تازه او ساعت سه بالغ

می‌شود. با زوال وجوب اصل طبیعی صلات ظهر آمد، بالفعل شدن آن برای صبی ای که در وقت زوال صبی است و ساعت سه بعد از ظهر بالغ می‌شود، بالفعل شدن آن ساعت سه است. لذا در اینجا با همین بیان جلو می‌رویم و می‌گوییم چون در وقت غروب هلال ندانستیم، درست است که این وجوب شهر آمد ولی طلوع فجر ما هنوز بالفعل نیست. مثل این است که ما صبی هستیم. چه زمانی برای ما بالفعل می‌شود؟ دور بزند و فردا شب وقتی غروب شد و در طلوع فجر بعدی هلال را دیدند، بالفعل می‌شود.

بازبینی #2
ایجاد شده 13 ژانویه 2026 15:35:14 توسط ... .
به روزرسانی شده 14 ژانویه 2026 13:38:52 توسط ... .